

2.1.2. Indhold og overvejelser

Arbejdsgivere kan i dag blive straffet for ansattes overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, uanset om arbejdsgiveren har opfyldt alle sine forpligtigelser i arbejdsmiljølovens kapitel 4, herunder navnlig at arbejdsgiveren har sørget for, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssige fuldt forsvarlige, at arbejdsgiveren har udarbejdet skriftlig arbejdspladsvurdering, at arbejdsgiveren fyldestgørende har instrueret de ansatte, at arbejdsgiveren har ført et effektivt tilsyn med, at arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, samt at arbejdsgiveren har sørget for at samarbejdet om sikkerhed og sundhed kan finde sted og deltager i samarbejdet.

Arbejdsgiveren kan ved disse overtrædelser ikke forvente eller tage højde for, at den ansatte vil udføre ulovlige handlinger, hvorfor det ikke synes rimeligt, at arbejdsgiveren i sådanne tilfælde skal straffes for den ansattes overtrædelse.

Bestemmelsen om begrænsning af strafansvar for arbejdsgivere forudsættes at skulle finde anvendelse på de overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen, hvor arbejdet på overtrædelsestidspunktet kunne udføres fuldt forsvarligt af den ansatte, men hvor den ansatte, på trods af arbejdsgiverens opfyldelse af sine forpligtigelser efter arbejdsmiljølovens kapitel 4, udfører arbejdet i strid med arbejdsmiljølovgivningen. Dette gælder også for anonyme og kumulative overtrædelser.

En arbejdsgiver vil fremover blive omfattet af den foreslåede bestemmelse om begrænsning af strafansvaret, hvis arbejdet kunne have været udført i overensstemmelse med arbejdsmiljølovgivningen.

Lovforslaget indebærer, at arbejdsgivere i fremtiden ikke skal pålægges et bødeansvar, såfremt

- arbejdsgiveren på overtrædelsestidspunktet har gjort alt for at sikre, at arbejdet kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt,
- arbejdsgiveren fyldestgørende har instrueret den ansatte og effektivt ført tilsyn med arbejdet, og
- de ansatte har tilsidesat arbejdsgiverens instruktioner, for eksempel har undladt at bruge det sikkerhedsudstyr, der er stillet til rådighed for arbejdet.

I de nævnte situationer har arbejdsgiveren levet op til sine forpligtigelser efter kapitel 4 i arbejdsmiljøloven.

Dette betyder naturligvis ikke, at arbejdsgivere skal kunne undtages fra det strafferetlige ansvar, hvis det alene er arbejdsgiveren, der er ansvarlig for overtrædelser, fx hvis overtrædelserne vedrører arbejdets planlægning eller tilrettelæggelse, eller hvis arbejdsgive-

ren selv udfører det pågældende arbejde, der indebærer en overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen.

Ligeledes vil arbejdsgivere heller ikke være undtaget fra et strafansvar, hvis arbejdet ikke kan udføres fuldt forsvarligt af den ansatte. Tilsvarende gælder, hvis arbejdet kunne være udført fuldt forsvarligt, men arbejdsgiveren ikke har givet fyldestgørende instruktion om anvendelse af sikkerhedsudstyr m.v., eller arbejdsgiveren ikke har ført effektivt tilsyn med arbejdet.

Forslaget om begrænsning af strafansvar for arbejdsgivere skal finde anvendelse på alle typer af virksomheder, herunder både små og store personligt ejede virksomheder samt virksomheder, hvor arbejdsgiveren er et selskab eller lignende.

Fremtidig praksis

Med den foreslåede bestemmelse vil der ske en ændring af praksis for strafforfølgning af arbejdsgivere.

Vurderes det på baggrund af sagens oplysninger, at arbejdsgiveren har opfyldt sine pligter efter arbejdsmiljølovens kapitel 4, vil der fremover ikke blive rejst tiltale imod arbejdsgiveren, hvis ansatte uagtsomt eller forsætligt overtræder arbejdsmiljølovgivningen på en eller flere af de i den foreslåede § 83, stk. 3, nr. 1-5, opregnede måder. Dette gælder også ved anonyme og kumulative overtrædelser.

Hvis betingelserne for at anvende den foreslåede § 83, stk. 3, ikke er opfyldt, vil den personligt ejede virksomhed henholdsvis den juridiske person i overensstemmelse med gældende praksis fortsat være strafferetlig ansvarlig for ansattes overtrædelser af arbejdsmiljøloven, jf. § 83, stk. 1, og § 82, stk. 1, jf. § 86.

2.2. Skærpelse af straffene for visse forsætlige eller groft uagtsomme overtrædelser, der begås af ansatte

2.2.1. Gældende ret

Arbejdsmiljølovens § 28

Ansatte har ifølge arbejdsmiljølovens § 28 en strafbelagt pligt til at medvirke til, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige inden for deres arbejdsområde, herunder at de foranstaltninger, der træffes for at fremme sikkerhed og sundhed, virker efter deres hensigt.

Det betyder, at ansatte under strafansvar skal medvirke til, at arbejdsgivere kan overholde arbejdsmiljøloven.

Arbejdsmiljølovens § 28 finder anvendelse ved overtrædelser af navnlig arbejdsmiljølovens § 38 om arbejdets udførelse, § 45 om anvendelse af tekniske